

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΙΡΑΝΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις Αλβανίας - Κίνας

Επ' ευκαιρία της επίσκεψης στην Κίνα (9-10/9/2014), που πραγματοποίησε ο Α/Πρωθυπουργός, κ. Edi Rama, στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, το οποίο έλαβε χώρα στη πόλη Τιαντζιν στη Β. Κίνα, παραθέτουμε στοιχεία των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών.

Η Κίνα συγκαταλέγεται μεταξύ των σημαντικότερων εμπορικών εταίρων της Αλβανίας, καθώς αποτελεί την 3^η προμηθεύτρια χώρα της Αλβανίας με μερίδιο, για το 2013, επί των συνολικών αλβανικών εισαγωγών 6,79% (σημ.: 1^η Ιταλία - 33,08%, 2^η Ελλάδα - 8,87%, 4^η Τουρκία - 6,37 % και 5^η Γερμανία - 5,82%). Εξ' ίσου σημαντική αγορά είναι η Κίνα για τα αλβανικά προϊόντα, καθώς αποτελεί την 4^η χώρα προορισμού των αλβανικών εξαγωγών, σύμφωνα με τα α/στατιστικά στοιχεία του 2013, οπότε και σχεδόν διπλασιάστηκαν οι αλβανικές εξαγωγές της προς την Κίνα, σε σχέση με το 2012.

Το εμπορικό ισοζύγιο είναι ελλειμματικό εις βάρος της Αλβανίας, ωστόσο ο διπλασιασμός των αλβανικών εξαγωγών προς την Κίνα συνέβαλε στη μείωση του εμπορικού ελλείμματος κατά 15,46% σε σχέση με το 2012. Βεβαίως, πρέπει να αναφερθεί ότι το 97,10% των α/εξαγωγών προς την Κίνα μονοπωλεί μια κατηγορία προϊόντων (26-μεταλλεύματα, σκουριές και τέφρες) και συγκεκριμένα (2610) μεταλλεύματα χρωμίου και τα εμπλουτισμένα απ' αυτά (56,73%) και (2603) μεταλλεύματα χαλκού και τα εμπλουτισμένα απ' αυτά (37,96%). Σημειώνεται ότι η Αλβανία είναι από τους σημαντικότερους παραγωγούς μεταλλευμάτων χρωμίου στον κόσμο, ο δε χρωμίτης που παράγεται στην Αλβανία θεωρείται υψηλής ποιότητας, εξ' αιτίας της αναλογίας χρωμίου - σιδήρου, η οποία υπερβαίνει το 2,5:1, όταν η καλύτερη αναλογία παγκοσμίως, φτάνει το 3:1.

Ο χρωμίτης είναι απαραίτητος για την παραγωγή ανοξειδωτου χάλυβα. Η ζήτηση τροφοδοτείται κυρίως από την Κίνα και, σε κάποιον βαθμό, την Ινδία. Η Κίνα παράγει περίπου το 40% του ανοξειδωτου χάλυβα στον κόσμο και η παραγωγή έχει αυξηθεί κατά μέσο όρο 22% την τελευταία δεκαετία. Οι παραγωγοί ανοξειδωτου χάλυβα της Κίνας σχεδιάζουν την αύξηση της παραγωγής, κατά τη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας, και η ζήτηση για αλβανικό χρωμίτη αναμένεται να αυξηθεί αναλόγως. Επί του παρόντος, οι κινεζικές εταιρείες αγοράζουν περίπου το 90% του χρωμίτη που εξάγεται από την Αλβανία.

Αντίθετα, μεγαλύτερο είναι το εύρος των κινεζικών προϊόντων που εισάγονται στην Αλβανία, με τα 10 πρώτα εισαγόμενα προϊόντα να καλύπτουν το 70% περίπου των συνολικών εισαγωγών από την Κίνα, όπως φαίνεται στο συνημμένο παράρτημα. Κυριότερες κατηγορίες εισαγόμενων κινεζικών προϊόντων στην Αλβανία είναι μηχανές, συσκευές, ηλεκτρικές συσκευές, κινητά τηλέφωνα, τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο και ειδικά σωλήνες κάθε είδους κλπ.

Σε κάθε περίπτωση παρατηρείται μια αναθέρμανση των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, λαμβανομένου υπόψη ότι, από το 2006 μέχρι σήμερα, ο όγκος διμερούς εμπορίου δεκαπλασιάστηκε και των προσπαθειών που καταβάλλονται για τη συμμετοχή κινεζικών κεφαλαίων στην υλοποίηση σημαντικών επενδυτικών και αναπτυξιακών σχεδίων στην Αλβανία.

Εξωτερικό εμπόριο Αλβανίας - Κίνας
(σε ALL1)

	2013	Μεταβολή 2013/2012	2012	Μεταβολή 2012/2011	2011
Αλβ/εξαγωγές προς Κίνα	11.454.595.507	99,43%	5.743.551.519	21,17%	4.740.062.537
Αλβ/εισαγωγές από Κίνα	34.983.514.693	4,20%	33.573.705.110	-3,21%	34.687.684.148
Εμπορικό ισοζύγιο	-23.528.919.186	-15,46%	-27.830.153.591	-7,07%	-29.947.621.611
Όγκος Εμπορίου	46.438.110.200	18,11%	39.317.256.629	-0,28%	39.427.746.685
Σύνολο αλβ/ εξαγωγών	246.390.636.116	15,66%	213.023.215.596	8,19%	196.896.592.742
Μερίδιο Κίνας επί συνόλου αλβανικών εξαγωγών	4,65%		2,70%		2,41%
Σύνολο αλβ/εισαγωγών	515.154.326.416	-2,52%	528.490.391.082	-2,85%	544.003.560.086
Μερίδιο Κίνας επί συνόλου αλβανικών εισαγωγών	6,79%		6,35%		6,38%

Πηγή: Αλβανική Στατιστική Υπηρεσία (INSTAT)

Αν και το απόθεμα Άμεσων Επενδύσεων, που προέρχονται από την Κίνα, μέχρι το 2012 εμφανίζονται αμελητέες, σύμφωνα με τα επίσημα διαθέσιμα στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, εκτιμάται ότι η εικόνα αυτή θα αλλάξει τα προσεχή χρόνια, εξαιτίας του κινεζικού επενδυτικού ενδιαφέροντος, δεδομένου μάλιστα ότι το βασικό θεσμικό πλαίσιο είναι ήδη ολοκληρωμένο από το 2004 (Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας και Συμφωνία Προστασίας και Προώθησης των Επενδύσεων).

Προς αυτή την κατεύθυνση, εξ' άλλου, αναμένεται να συμβάλει, η Συμφωνία, που υπεγράφη το Σεπτέμβριο του 2013, μεταξύ των Κεντρικών Τραπεζών των δύο χωρών, η οποία προβλέπει την ελεύθερη ανταλλαγή των νομισμάτων των δυο χωρών (Currency Swap Deal) μέγιστου ποσού 250 εκ. ευρώ (ή 2 δισ. Γουάν ή 35,8 δισ. Lek) και για περίοδο 3 ετών, και στοχεύει στην ενθάρρυνση του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ Αλβανία και Κίνας.

Στο πλαίσιο της έντονης προώθησης των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ Αλβανίας και Κίνας, πέραν της ως άνω Συμφωνίας, παρατηρείται σειρά δράσεων από το 2013 μέχρι σήμερα.

Ειδικότερα, τον Μάιο του 2013, άρχισε να εκπέμπει στην Αλβανία ο ραδιοφωνικός σταθμός China Radio International (CRI) στη συχνότητα 106 MHz, με εκπομπές και στην αλβανική γλώσσα. Στη συχνότητα αυτή καλύπτει το 1/3 του πληθυσμού της Αλβανίας, ενώ στα βραχεία και μεσαία κύματα καλύπτει όλη την Αλβανία. Σημειωτέον, ο CRI, εκπέμπει σήμερα σε 90 χώρες, ανά τον κόσμο και σε 64 γλώσσες. Ο ραδιοφωνικός σταθμός ευελπιστεί να φέρει ακόμη πιο κοντά τους δυο λαούς, καθώς το πρόγραμμά του περιλαμβάνει ποικίλη ύλη, όπως ειδησεογραφία και από τις δυο χώρες, οικονομία, πολιτισμό, κλπ. (<http://albanian.cri.cn/>).

Παράλληλα, στο πλαίσιο της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας, ιδρύθηκε Αλβανο – Κινεζικό Επιμελητήριο (Σεπτέμβριος 2013) (www.sinocham.al), το οποίο, πρόσφατα

¹ Μέση ετήσια ισοτιμία **2013**: 1 ευρώ = 140,26 ALL, **2012**: 1 ευρώ = 139,04 ALL, **2011**: 1 ευρώ = 140,33 ALL, (στοιχεία Τράπεζας της Αλβανίας)

(Μάιος τ.έ), έγινε μέλος του EU – China Business Association, με σκοπό την περαιτέρω σύσφιξη των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων Αλβανίας – Κίνας.

Η Κίνα αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο σε σειρά στρατηγικών επενδυτικών σχεδίων στην Αλβανία, τα προσεχή χρόνια, κυρίως στον τομέα των υποδομών (οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, λιμάνια κλπ). Ειδικότερα, οι Κινέζοι έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή του Οδικού Άξονα «ARBER» (Rruga e Arberit), ο οποίος συνδέει την Αλβανία με την ΠΓΔΜ, το λιμάνι Shengjin, κοντά στην πόλη Λέζα στη ΒΔ Αλβανία, την κατασκευή του Οδικού Διαδρόμου Αδριατικής – Ιονίου, που θα διασχίζει την Αλβανία, την βελτίωση και επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου κ.ά. Επίσης, πρόσφατα, οι Κινέζοι ενδιαφέρθηκαν και για την ανέγερση του Υ/Η Σταθμού της Σκαβίτσα στον ποταμό Δρίνο στη Βόρεια Αλβανία, για ίδιο έργο έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον και εταιρείες από την Τουρκία.

Κατά τη συνάντηση, που είχε στην Κίνα ο Α/Πρωθυπουργός, ο οποίος συνοδευόταν από τον Υπουργό Οικονομικής Ανάπτυξης, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, κ. Arben Ahmetaj, τον Υπουργό Ενέργειας και Βιομηχανίας, κ. Damian Gjikhuri και την Υπουργό Παιδείας και Αθλητισμού, κα. Lindita Nikoll, με τον Κινέζο ομόλογό του, συζητήθηκαν η ενίσχυση του διμερούς εμπορίου και η προώθηση της αλβανο-κινεζικής συνεργασίας σε διάφορους τομείς.

Ο Κινέζος Πρωθυπουργός, κ. Li Keeqiang, υπογράμμισε τη δέσμευση της Κυβέρνησής του να υποστηρίξει την Αλβανία, καθώς και την ευρύτερη περιοχή, στους τομείς ενέργειας, υποδομών, εκπαίδευσης και εν γένει στην ανάπτυξη της οικονομίας. Ειδικότερα, ο Κ/Πρωθυπουργός δήλωσε ότι ενθαρρύνει τη συμμετοχή κινεζικών εταιρειών στην κατασκευή του Οδικού Άξονα «ARBER». Επίσης, ανέφερε ότι στον τομέα του εμπορίου, η Κίνα είναι πρόθυμη να εισάγει από την Αλβανία, περισσότερα ποιοτικά αγροτικά προϊόντα και ορυκτά.

Σε συνέντευξη, που έδωσε ο Α/Πρωθυπουργός στον κινεζικό αλβανόφωνο ραδιοσταθμό CRI, ανέφερε ειδικότερα, ότι η α/Κυβέρνηση βρίσκεται στο στάδιο οριστικοποίησης της Συμφωνίας με την κ/πλευρά για τη χρηματοδότηση του ως άνω αναφερόμενου αυτοκινητόδρομου. Παράλληλα, επιβεβαίωσε ότι η κινεζική κυβέρνηση έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για το σιδηροδρομικό δίκτυο και το λιμάνι Shengjin στη ΒΔ Αλβανία. Πάντως, σημειώνεται ότι η κινεζική πλευρά δεν έχει προβεί ακόμη σε δημόσια προσφορά για το εν λόγω λιμάνι.

Παράλληλα, ο Υπουργός Οικονομικής Ανάπτυξης, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας, κ. Arben Ahmetaj, συναντήθηκε με τις αρχές της επαρχίας Ningbo, όπου είχε την ευκαιρία να καλέσει τους Κινέζους επενδυτές να επενδύσουν στην Αλβανία, ιδιαίτερα στον τομέα της γεωργίας, της αλιείας και των υποδομών. Σημειωτέον, το λιμάνι της επαρχίας Ningbo κατέχει την τρίτη θέση στην Κίνα και την τέταρτη στον κόσμο (όγκος εμπορευματοκιβωτίων: 17,6 εκατ.).

Στο πλαίσιο της επίσκεψης, υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του αλβανικού Υπουργείου Ενέργειας και της κινεζικής Δημόσιας Εταιρείας Ηλεκτρισμού, η οποία κατέχει το 50% της παγκόσμιας αγοράς παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας.

Τέλος, ο Κ/Πρωθυπουργός ανακοίνωσε την πρωτοβουλία της Κυβέρνησής του να χορηγήσει στην α/Κυβέρνηση 10 εκ. γουάν (περίπου 1,3 εκ. ευρώ) για τη χρηματοδότηση της αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού συστήματος της Αλβανίας.